

Kreativa tankar. Nya infallsvinklar och öppen dialog. När konstnärer, skådespelare och musiker kommer in på arbetsplatsen händer spännande saker. Nu har Arbetsgivningen fått 350 000 kronor från kulturrådet till projekt Kultur på arbetsplatsen.

Nya arbetsplatser väntar för kulturfolket

KALMAR LÄN

- Konstnärer och skådespelare har en kreativ kompetens. Vi behöver den kunskapen på våra arbetsplatser. Vi behöver förstå hur kulturutövare tänker och använder sin kompetens. Tillsammans kan vi utvecklas samtidigt som våra arbetsplatser blir mänskligare och friskare. Kultur är nyckeln, säger Ulla Larsson Kalmarsundsregionens Arbetsgivning.

-Vi ska inte bjuda på teater, eller konsertbesök. Inte på konstutställningar eller författarförar. Det finns redan. Det vi vill skapa med projekt Kultur i arbetslivet är en kulturell process. Ett möte. En gemensam utveckling. Bildkonstnärer, musiker och skådespelare behövs på våra arbetsplatser för att väcka nya tankar, skapa nya spår, tillföra något i processen. Jag tror också att det kan berika kulturutövarna att arbeta i nya miljöer. I ett förändringsarbete uppstår oförutsägbara möten. Ulla Larsson drivs av entusiasm. Ännu så länge jobbar hon på lokalplanet i lätt

Ulla Larsson drivs av entusiasm.

FOTO: LARS JOHANSSON

motvind men i Stockholm har man förstått att projektet är något att satsa på. Strax innan jul damp som en tidigt julklapp 350 000 kronor ned från kulturrådet. En icke föraktlig summa.

- Jag har förstått att potten var generös,

cess tillsammans med kulturarbetare. Kultur på arbetsplatsen är ett projekt där LO-distriktet Sydost, Kalmarsundsregionens Arbetsgivning och Eureka skall samarbeta med regionförbundet, Byteatern, länsmusiken, länsmuseum och konstmuseet.

Projektet följs av studierektor Katarina Zambrell vid högskolan i Kalmar som i ett par år forskat kring kulturens effekter på företag och organisationer.

Gymkort

- Tanken är egentligen enkel, säger Ulla Larsson. Vi har ju länge arbetat med anställdas hälsa. Företag delar ut gymkort och stegräknare, lovar för mer motion och gemensamma idrottsprestationer. Men vi talar inte lika ofta om vad kulturen betyder för hälsa och välbefinnande. Ändå visar forskningen att kultur håller oss friska och att kultur gör att vi lever bättre och längre. Frågan är bara vad vi gör med den kunskapen.

Här kommer projekt Kultur i arbetslivet in i bilden.

- Vi vill att kulturen skall bli en del av

arbetslivet redan innan stress och press gör oss sjuka. I kulturmöten uppstår diskussioner och vi vågar ställa frågor och ta ett ansvar som vi kanske inte annars gör. Kultur är frigörande och stärker självtillit, det är jag övertygad om, säger Ulla Larsson. Och fortsätter:

- I det här projektet skall vi inte bara uppleva kultur tillsammans vi skall använda kulturen, utnyttja kulturarbetarnas förmåga till kreativt tänkande. -Målet är att vi under våren skall hitta fem företag i regionen som säger ja tack till att samarbeta med en bildkonstnär, musiker, eller skådespelare. Projektet skall löpa över i ett halvår och kostar företaget endast 30 000 kronor, resten av pengarna kommer från kulturrådet, säger Ulla Larsson.

Vill ni manliga arbetsplatser

Just nu ringe hon runt till sina femtio företag för att diskutera den här möjligheten.

- I Arbetsgivningen finns både stora företag och företag med bara några anställda, berättar hon. Det vore roligt

om något stort företag med manlig dominans ville ta den här chansen. Vi vet att det är de medelålders kvinnorna som bär upp kulturen så nog vore det härligt att nå de manliga arbetsplatserna.

Till hössten

Ulla Larsson hoppas att hon under våren kan koppla ihop företaget och kulturarbetare. Sedan är det upp till varje företag att enas om projektets inriktning. I höst drar arbetet igång på allvar. -Om ett år kan vi kanske utvärdera projektet men jag vet av erfarenhet att det mesta tar längre tid så det tar kanske två, eller tre år innan vi kan dra några slutsatser.

Det gör på intet sätt Ulla Larsson tveksam, eller nedslagen. Hon vet att det här är en fantastisk idé och en väl underbyggd tanke.

GUNILLA PETRI

gunilla.petri@barometern.se
0480-59237

- Modiga företag satsar

Göteborg. - Vi kallar det ringskickering-ringring. Och så ring igen!

Pia Areblad skriater. Hon har lång erfarenhet av att arbeta med kultur på arbetsplatser. Hon vet att det finns en rörlighet och en rådsla för att släppa in kulturarbetare i arbetslivet.

- Ändå vet vi att det är bra och betyder mycket för de modiga företagen som vågar satsa.

I sex år har Skådebanan Västra Götaland arbetat aktivt med att föra in kultur som en del i arbetsplatsens personal- och utvecklingsarbete.

Motstånd

Varje månad nås 65 000 medarbetare på olika arbetsplatser av kultur. Under de senaste åren har trettiofem kulturarbetare varit engagerade på trettiofem olika arbetsplatser i årslånga projekt.

- Visst finns det ett första motstånd när vi hör av oss, säger Pia Areblad, verksamhetsledare för Skådebanan Västra Götaland, kultur och arbetsliv. Vi får svaret "det finns ingen tid just nu" eller "vi är inne i en stor förändringsprocess" men det är just i samband med stora förändringar som ett kulturprojekt kan ha störst betydelse.

- När jag ringer upp möter jag två typer av personalchefer och företagsledare. Många kan inte se kopplingen mellan kultur och arbetsliv, inte se att kultur är mer än en tavla på väggen, eller en biljett till teatern. Men det finns också företagsledare som väljer kulturen, som ser att företaget kan få en unik profil, som vill våga och vågar sticka ut.

Brinner för kulturen

Pia Areblad brinner för kultur i arbetslivet.

- Jag kan tala trettio sekunder, eller ett par timmar om ämnet och om våra erfarenheter, säger hon med ett skritt. De första trettio sekunderna vinner hon

Pia Areblad.

FOTO: KARI JANTZEN

kanske någon, sedan är det handfasta bevis och resultat av forskning som gäller.

- Idag finns det forskning som visar att kultur gör personalen friskare, att arbetsmiljön blir bättre, att personalen blir mer kreativ och till och med mer effektiv.

- Naturligtvis behöver man inte anställa en kulturarbetare på ett år omedelbart. Det går att börja lite försiktigt med ett gemensamt teaterbesök, eller ett besök på ett konstmuseum. Det skapar intresse för konst, teater, musik och dans. Vi har också något vi kallar Kulturkick, återkommande kulturupplevelser på arbetsplatsen. I regionen finns 1 400 kulturombud som fungerar som Skådebanans förlängda arm.

- Kultur handlar om kommunikation, säger Pia Areblad. Och därmed också om samtal och möten. Genom kulturen ger vi de anställda verktyg att fun-

dera över sin arbetsplats och sin plats i arbetslivet. Kultur är demokratisk och vi arbetar inte alls enbart med ledningsgrupper, eller personalrepresentanter. Det är lika viktigt, eller kanske viktigare att möta grupper som sällan spontant möter kulturen. "Gubbarna på gatan," som får möjlighet och verktyg att analysera sin arbetsituation.

Astra Zeneca

- Sedan 2003 har vi arbetat med Astra Zeneca R & D i Mölndal. Här finns ett 40-tal kulturombud, företaget har kontinuerliga Kulturkickar och vi har genomfört ett stort projekt - airisprojektet - med bildkonstnären Anna Persson från Göteborg.

Astra Zeneca R&D som är ett av de modiga företagen bad om hjälp med diskussioner kring företagets värdeord. Personalen ville fördjupa diskussionen kring vad orden stod för.

- Nu fick de anställda arbeta tillsammans med Anna Persson. De valde bland annat att iscensätta sina känslor inför varje ord och återge dem som skuggteater. Därmed blev värdeorden verkliga och fick ett innehåll. Dessutom gav projektet en bioeffekt. Astras Zenecas nya hus fick en mycket personlig och spännande konstnärlig utsmyckning. De olika scenbilderna fotograferades nämligen och nu hänger en scenbild/ett värdeord på varje väningsplan i det nya huset. Konstverk på glas som dagligen leder till tankar kring värdeorden och som väcker nyfikenhet hos besökarna. Astra Zeneca har profilerat sig genom kultur och personalen har utnyttjat kulturen som verktyg i ett resomang kring vad arbetsplatsen står för. Numera finns en större förståelse och en insikt om företagets värderingar.

- Kultur handlar om kommunikation, säger Pia Areblad. Och därmed också om samtal och möten. Genom kulturen ger vi de anställda verktyg att fun-

GUNILLA PETRI
gunilla.petri@barometern.se
0480-59237

Bildkonstnären Anna Persson arbetar tillsammans med Astras Zenecas fotograf Magnus Lundell när personalen iscensätter känslor som skuggteater kring företagets värdeord.

FOTO: ROLF HALLIN

Est par hundra sångare till stor kördag i Växjö

Musik. Smålands Körförbund arrangerar en stor kördag med konsert i Växjö lördagen den 17 mars. Drygt ett par hundra körsångare framträder i Ulriksbergskyrkans mäktiga kyrksal på väster i Växjö. Ett omfattande och innehållsrikt program är aktuellt med sång av en gemensam damkör, en manskör och en blandad kör. Mellan dessa kommer separata körer inom förbundet att presentera ett flertal verk, där publiken får möta Tranas manskör, damkören Ladies Only från Oskarshamn, Par Bricoliekören från Jönköping, Högländskören från Nässjö, Vettanda och Eskjö och världskören Växjö Manskör. Konserten avslutas med en storkör med alla medverkande. De enskilda körerna har sina egna dirigenter medan de olika förbundsökrerna leds av förbundets egna dirigenter Claes-Olof Lindqvist, Hans Olof Stavert och Peter Nilsson. Presentärt blir förbundets ordförande Lage Olsson.

Dagen avslutas med en gemensam sångarfest i näraliggande Folkets Park och dagen drar på genomförs förbundets årsmöte på samma plats. (Bar-OT)

Kvinnliga konstnärer diskrimineras

Konst. Kvinnor slåss mest för sin konst. Kvinnliga konstnärer får färre stipendierna och en mer begränsad tillgång till prestigefyllda utställningshallar och teaterscener.

Det visar en kommande dansk undersökning, beställd av det danska Kulturrådet.

Studien är baserad på djupintervjuer med 24 kvinnliga konstnärer, musiker, scenkonstnärer och författare. Enligt forskaren Karen Sjørup, Centrum för Jämförande Studier vid universitetet i Roskilde, kan de hinder kvinnliga konstnärer möter inte bara förklaras med att de också föder barn. Gemensamt för dem alla är att deras arbete oftast bedöms och värderas av män. Karen Sjørup föreslår att danskarna ska ta efter svenska åtgärder som mentorskap och särskilda ledarskapsutbildningar riktade till kvinnor för att få in kvinnorna i kulturens maktpositioner. (TT Spektra)

Lägrprisböcker i farozonen

Göteborg. Höjda bokpriser och minskad utgivning kan bli resultatet av regeringens nya utredning av det statliga stödet till en bok för alla. Förlaget har gett ut lägrisutgåvor av kvalitetsböcker i 30 år, med hjälp av statligt stöd. Från och med i år förkortar kulturdepartementet det normalt treåriga avtalet till ett år, och under våren kommer stödet framtidigt att utredas.

- Man måste komma ihåg att för 30 år sedan var bokomslagen högre och pocket inte lika tillgänglig. Därför gör vi nu en utvärdering av helheten och av vilken roll en bok för alla har i att främja läslusten", säger Cecilia Wikström (fp).

Hans Erik Arleskär, vd för En bok för alla, tror att det är förlagets uppökta arbete som stör de borgerliga partierna.

- De uppfattar nog En bok för alla som alltför lierad med arbetarorganisationer. Men om man syster med läsförande verksamhet så hamnar man hos de organisationer där läsandet är som svagast.

Förlaget får idag 10,2 miljoner i stöd, en eventuellt minskning träder i kraft 2008. (PM)